

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quomodo alijs modis carnes tenerescant. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](#)

arbos fici plus cæteris lacte copioso prægnans est, sic ve
lignum, ramum, pōnum, eo plane refaciatur, quapro
pter quum amburitur sumus, quem eructat, & maxi
me mordet, & vellicat, lixiuum quoque crematorum
maxime deterget, purgatq; quum & cogitur calens fi
cu! neo lacte, quod emitit arbor, si viridem saucies
corticem. Cæterum munere caloris euenire volunt, vt
iniecto succo lac coeat, qui humoris concrementum &
aquosum colliqueret, proinde calidam, acremq; auram,
ac digerentem ficus exhalat, quæ carnes alitum de
ficit, ac concoquat, sic vt friabiles reddantur. Eodem
modo

Caro bubula vt tenereſcat

faciemus. Caules caprifici si addantur ollæ, in qua bu
bulæ carnes excoquuntur, magno ligni compendio
elixantur, ex Plinio. Cuius rationem iam ex antipathia
reddimus. Ad id alludentes Ægyptij hominem nouissi
ma calamitate castigatu, designatur, taurum pingue
caprifico illigatum; nam quum mugit, si de caprifico
ligetur, redditur mansuetus. Si volumus

vt legumina tenereſcant,

Quia videmus maximā antipathiam inter legumina,
& orobanchera, quæ ea depascit, & strangulat (hæc ab
alijs leonina herbæ dicitur: nam vt leo impie, & odiose
ques, & pecora strangulat, ita orobanche legumina.)
Ob id hæc eadem herba leguminibus addita, dum co
quuntur, facit, vt facilius percoquantur. Faciunt

vt edulia percoquantur,

Omnia lapathi genera, quamvis arida & exsucca fue
rint, sic etiam & carnes, vt tenereſcant, eluiq; aptæ red
dantur. Ob id veteres eis continuo vescebantur, vt in
stomacho cibos etiam percoquerent, ac aluum emolli
rent. Silvestris etiam vrticæ radix simul cum carne co
cta, eam teneram facit, ex Plinio.

Quomodo alijs modis carnes tenereſcant.

C A P. III.

SVNT & alijs teneram carnem reddendi modi. Pri
mus si occisa animalia asseruentur sub dio, nam te

li 3

nerescunt, scilicet putrefieri incipientes, sed non tam immorari debent, ut vere putrefiantur. Vnde oportet sci-
re eorum qualitatem, quæ plus, minusve affluari de-
bent. Vnde ad exemplum venient

Pauones, perdices, & phasiani, ut teneriores fiant.
Occisus pauo, ex Isac authoritate, duobus diebus, hy-
eme tribus affluatur, ut durities carnis remittatur. Ha-
biendas per tres dies suspensos relinquit, lapidibus ad co-
rum pedes alligatis. Sauonarola per decem dies suspen-
sus sine pondere. Perdices recenter quidem maestas
non esse edendas monet Simeon Sethi, sed post diem,
aut alterum comedи, ut amittant quod est durum. Phi-
siani æstate biduo, hyeme triduo suspensi, & iugulati
affluari debent, priusquam coquantur ad cibum, ex Ar-
noldo, & ne longiores simus, idem de alijs intelliga-
dum iudico. Simile erit

ut aues tenerefcant,

Si noctu mastatas Lunæ radijs expones, coctuq; tene-
riores euadent, nam Luna ad carnium teneritatem plu-
gium confert, quæ nihil aliud est quam putrefactio
quædam. Hinc ligna ad lumen Lunæ cæsa, citius pu-
trefcant, & fructus celerius maturescant, vt Daphnis
Medicus apud Athenæum.

Crustata animalia quomodo teneriora euadant.

C A P. IV.

PRIVUS QVAM sermonem absoluimus carnes tene-
riores reddendi, non erit ab re cancros teneriores
reddere, & alio modo quam in superioribus diximus.
Quomodo fieri debeant

Caniri, ut teneram crustam efficiant,
Romæ ira efficiuntur, & dulce & optimum obsonium
magnatum mensis apponetur, de ijs loquimur, qui in
dulcibus aquis nascuntur: nam Venetijs edimus spon-
te mari nascentes mollissimos, quos vulgo mollecas vocant,
sed non ita dulces, vi Romæ facitatur, qui pro singu-
lis iulium aliquando exposcunt. Modus hic erit, lunis,
Julio, Augusto, Septembri mensibus cancri solent cor-
tices